KARTA MODUŁU 2026/2027

I. OGÓLNE INFORMACJE O MODULE								
COLLEGIUM WITELONA UCZELNIA PAŃSTWOWA WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU I KULTURZE FIZYCZNEJ								
Kierunek studiów:		Pielęgniarstwo						
Poziom studiów:		I stopień						
Profil studiów:		praktyczny						
Forma studiów:		stacjonarne						
Nazwa modułu:		**Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne**						
Rodzaj modułu:		**Nauki w zakresie opieki specjalistycznej**						
Język wykładowy:		Język polski*						
Rok studiów:	**2**	**Formy prowadzenia zajęć wraz z liczbą godzin dydaktycznych:**						
Semestr:	**3**	Wykład	Laboratorium	-	-	-	-	-
Liczba punktów ECTS ogółem:	**4**	**40**	**30**	-	-	-	-	-
Forma zaliczenia:		**Egzamin**						
Wymagania wstępne:		Posiadanie wiedzy z zakresu podstaw pielęgniarstwa oraz nauk przedklinicznych: anatomii, fizjologii i patologii, biochemii, genetyki, mikrobiologii, farmakologii..						

II. CELE KSZTAŁCENIA
Cele kształcenia:
Cel 1: Opanowanie przez studenta wiedzy, umiejętności oraz ukształtowanie postaw umożliwiających objęcie profesjonalną opieką pielęgniarską pacjentów ze schorzeniami internistycznymi **Cel 2:** Posiadanie umiejętności formułowania diagnozy pielęgniarskiej, umiejętności przygotowania chorego do badań diagnostycznych oraz planowania działań opiekuńczych i pielęgnacyjnych

III. EFEKTY UCZENIA SIĘ WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH		
Efekt uczenia się	Student, który zaliczył moduł w zakresie:	Odniesienie do efektów kierunkowych
wiedzy:		
1	Absolwent zna i rozumie czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	D.W1.
2	Absolwent zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;	D.W2.
3	Absolwent zna i rozumie rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	D.W3.
4	Absolwent zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	D.W4.
5	Absolwent zna i rozumie zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	D.W5.
6	Absolwent zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D.W6.
7	Absolwent zna i rozumie zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	D.W7.
8	Absolwent zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.W8.
9	Absolwent zna i rozumie reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D.W9.
10	Absolwent zna i rozumie metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D.W10.
11	Absolwent zna i rozumie rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;	D.W12.
umiejętności:		
1	Absolwent potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D.U1.
2	Absolwent potrafi dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki	D.U3.

	w różnych stanach klinicznych;	
3	Absolwent potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	D.U4.
4	Absolwent potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	D.U5.
5	Absolwent potrafi przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	D.U7.
6	Absolwent potrafi rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	D.U9.
7	Absolwent potrafi dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	D.U10.
8	Absolwent potrafi stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D.U16.
9	Absolwent potrafi doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	D.U19
10	Absolwent potrafi wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający życiu	D.U20
11	Absolwent potrafi obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;	D.U21
12	Absolwent potrafi przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;	D.U22
kompetencji społecznych:		
1	Absolwent jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	K.1
2	Absolwent jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K.7

IV. TREŚCI PROGRAMOWE

Treści programowe (tematyka zajęć, zaprezentowana z podziałam na poszczególne formy zajęć z określeniem liczby godzin potrzebnych na ich realizację)

Wykład - część kliniczna

Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin S
Wykład 1	Przedstawienie treści karty modułu Organizacja opieki specjalistycznej nad pacjentem w zakresie chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego..	1
Wykład 2	Etiopatogeneza, czynniki ryzyka, objawy, rozpoznanie i badania dodatkowe, przebieg oraz zasady leczenia w wybranych schorzeniach układu oddechowego: zapalenie oskrzeli, zapalenie płuc, POCHP, astma oskrzelowa, ostra niewydolność oddechowa, gruźlica; Covid-19, rak płuc.	2
Wykład 3	Etiopatogeneza, czynniki ryzyka, objawy, rozpoznanie i badania dodatkowe oraz leczenie w wybranych schorzeniach układu pokarmowego: zapalenie i kamica pęcherzyka żółciowego, marskość wątroby, choroby trzustki, rak trzustki, refluks żołądkowo-przełykowy, choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, rak żołądka, zespół jelita drażliwego, nietrzymanie stolca, zakażenie clostridium difficile; rak jelita grubego.	2
Wykład 4	Etiopatogeneza, czynniki ryzyka, objawy, rozpoznanie i badania dodatkowe oraz leczenie w wybranych schorzeniach układu moczowego: zakażenia układu moczowego, pierwotne i wtórne kłębuszkowe zapalenia nerek, kamica moczowa, nietrzymanie moczu, przewlekła choroba nerek, leczenie nerkozastępcze. Farmakoterapia u pacjentów z obniżonym przesączaniem kłębuszkowym i dializowanych.	2
Wykład 5	Etiopatogeneza, objawy, rozpoznanie, badania dodatkowe, przebieg oraz zasady leczenia: choroby zwyrodnieniowej stawów; osteoporozy; dny moczanowej; reumatoidalnego zapalenia stawów i tocznia układowego trzewnego.	2
Wykład 6	Leczenie żywieniowe w warunkach szpitalnych i domowych przy użyciu diet przemysłowych. Niedożywienie białkowo-energetyczne; objawy kliniczne i leczenie.	1
Wykład 7	Etiopatogeneza, czynniki ryzyka, objawy, rozpoznanie i badania dodatkowe, przebieg oraz leczenie farmakologiczne i niefarmakologiczne, w tym dietetyczne, w wybranych chorobach układu sercowo-naczyniowego: nadciśnienie tętnicze, zaburzenia rytmu serca, ostre i przewlekłe zespoły wieńcowe, niewydolność serca, choroby tętnic obwodowych, zakrzepowe zapalenie żył.	2
Wykład 8	Etiopatogeneza, czynniki ryzyka, objawy, rozpoznanie i badania diagnostyczne, przebieg oraz zasady leczenia w wybranych chorobach serca: wady zastawkowe serca, stany zagrożenia życia w kardiologii, wstrząs kardiogenny, kardiogenny obrzęk płuc;	2
Wykład 9	Etiopatogeneza, czynniki ryzyka, objawy, rozpoznanie i badania dodatkowe oraz leczenie w wybranych schorzeniach endokrynologicznych: choroba Hashimoto, niedoczynność tarczycy, nadczynność tarczycy, choroby kory nadnerczy, Zespół Cushinga, Zespół Conna, niedoczynność kory nadnerczy, choroby przysadki mózgowej;	2

Wykład 10	Cukrzyca: klasyfikacja i rozpoznanie cukrzycy; postępowanie w cukrzycy typu 1 i 2; zasady leczenia insuliną; leki przeciwcukrzycowe; dieta cukrzycowa; powikłania wczesne i późne cukrzycy, czynniki ryzyka cukrzycy typu 2 i powikłań późnych cukrzycy.	1
Wykład 11	Etiopatogeneza, objawy, podstawy rozpoznania oraz zasady leczenia w wybranych schorzeniach układu krwiotwórczego: białaczki ostre i przewlekłe, ziarnica złośliwa, niedokrwistości (aplastyczna, z niedoboru żelaza, z niedoboru Wit B12), skazy krwotoczne.	2
Wykład 12	Opieka medyczna nad chorymi po przeszczepach.	1

Wykład - część pielęgniarska

Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin S
Wykład 1	Przedstawienie treści karty modułu Standardy specjalistycznej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w zakresie pielęgniarstwa internistycznego; Przyjęcie pacjenta do szpitala; reakcja pacjenta na chorobę i hospitalizację. Porozumiewanie się z pacjentem z zaburzoną komunikacją.	1
Wykład 2	Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych i leczeniu oraz opieka pielęgniarska nad pacjentem z wybranymi chorobami układu oddechowego w zależności od wieku i stanu zdrowia. (POCHP, astma oskrzelowa, zapalenie płuc i oskrzeli, niewydolność oddechowa, gruźlica ,Covid-19)	2
Wykład 3	Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych i leczeniu oraz opieka pielęgniarska nad pacjentami z chorobami układu pokarmowego, będącymi w różnym wieku i stanie zdrowia (zapalenie i kamica pęcherzyka żółciowego, marskość wątroby, choroby trzustki, refluks żołądkowo-przełykowy, choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, rak żołądka, zespół jelita drażliwego, nietrzymanie stolca, zakażenie clostridium difficile; rak jelita grubego).	2
Wykład 4	Udział pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do biopsji nerki, zabiegu hemodializy, dializy otrzewnowej i przeszczepienia nerki. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z przewlekłą chorobą nerek, w zależności od wieku i stanu zdrowia..	2
Wykład 5	Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych, leczeniu oraz opieka pielęgniarska nad pacjentami z wybranymi chorobami tkanki łącznej w zależności od ich wieku i stanu zdrowia: choroby zwyrodnieniowej stawów; osteoporozy; dny moczanowej; reumatoidalnego zapalenia stawów i tocznia układowego trzewnego.	2
Wykład 6	Rola pielęgniarki w diagnostyce i leczeniu zaburzeń odżywiania u pacjentów dorosłych Opieka pielęgniarska nad pacjentem z zaburzeniami odżywiania w przebiegu chorób przewlekłych	1
Wykład 7	Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych, leczeniu oraz opieka pielęgniarska nad pacjentami w różnym wieku i stanie zdrowia z chorobami układu krążenia.	2
Wykład 8	Rola pielęgniarki w badaniach diagnostycznych i leczeniu oraz opieka nad pacjentami w zagrożeniu życia w kardiologii	1
Wykład 9	Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych, leczeniu oraz opieka pielęgniarska nad pacjentami z chorobami endokrynnymi w zależności od ich wieku i stanu zdrowia.	2
Wykład 10	Rola pielęgniarki w opiece nad pacjentami z cukrzycą w zależności od ich wieku i stanu zdrowia.	1
Wykład 11	Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych oraz opieka pielęgniarska nad pacjentami z chorobami układu krwiotwórczego, będącymi w różnym wieku i stanie zdrowia.	2
Wykład 12	Rola pielęgniarki w badaniach diagnostycznych, leczeniu immunosupresyjnym, ze szczególnym zwróceniem uwagi na interakcje lekowe oraz wykrywaniu powikłań po przeszczepieniu.	2

Część pielęgniarska Laboratorium MCSM WYSOKA WIERNOŚĆ

Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin S
Laboratorium 1	Przedstawienie treści karty modułu Zapoznanie studentów z regulaminem pracowni umiejętności praktycznych w MCSM i zasadami bezpieczeństwa w trakcie realizacji zajęć laboratoryjnych	1
Laboratorium 2	Problemy pielęgnacyjne pacjentów z chorobami narządów wewnętrznych	2
Laboratorium 3	Pielęgniarska ocena pacjenta z chorobą układu oddechowego (POCHP, astma oskrzelowa, zapalenie płuc i oskrzeli, niewydolność oddechowa, gruźlica ,Covid-19) Inwazyjna i nieinwazyjna wentylacja mechaniczna; Wskazówki edukacyjne dla pacjentów ze schorzeniami układu oddechowego;	3
Laboratorium 4	Diagnoza pielęgniarska i plan opieki nad pacjentem ze schorzeniami układu pokarmowego (z ostrym i przewlekłym zapaleniem trzustki, ostrym i przewlekłym zapaleniem pęcherzyka żółciowego, zapaleniem jelit ,clostridium difficile) Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych; Wskazówki edukacyjne dla pacjentów ze schorzeniami układu pokarmowego;	3
Laboratorium 5	Diagnoza pielęgniarska i plan opieki nad pacjentem ze schorzeniami układu moczowego (z zakażeniem układu moczowego, kamicą moczową, zapaleniem nerek. Niewydolnością nerek) Pielęgnowanie chorych leczonych dializami; Przygotowanie do badań diagnostycznych; Wskazówki edukacyjne dla pacjentów ze schorzeniami układu moczowego;	3
Laboratorium 6	Diagnoza pielęgniarska i plan opieki nad pacjentem z chorobami tkanki łącznej (z reumatoidalnym zapaleniem stawów, dną moczanową, osteoporozą, zapaleniem stawów); Skale oceny sprawności samoobsługowej; Wskazówki edukacyjne dla pacjentów ze schorzeniami tkanki łącznej;	3
Laboratorium 7	Etiopatogeneza, objawy, podstawy rozpoznania oraz zasady leczenia w wybranych schorzeniach układu krążenia: Nadciśnienie tętnicze, zaburzenia rytmu serca, choroba wieńcowa, ostre zespoły wieńcowe, niewydolność serca, choroby tętnic obwodowych, zakrzepowe zapalenie żył;	3

Laboratorium 8	Etiopatogeneza, objawy, podstawy rozpoznania oraz zasady leczenia w wybranych schorzeniach układu krążenia: Wady serca, stany zagrożenia życia w kardiologii, wstrząs kardiogenny, kardiogenny obrzęk płuc;	4
Laboratorium 9	Etiopatogeneza, objawy, podstawy rozpoznania oraz zasady leczenia w wybranych schorzeniach układu dokrewnego: Niedoczynność tarczycy, nadczynność tarczycy, choroby kory nadnerczy, Zespół Cushinga, Zespół Conna, choroby przysadki mózgowej	4
Laboratorium 10	Etiopatogeneza, objawy, podstawy rozpoznania oraz zasady leczenia w wybranych schorzeniach układu dokrewnego: Cukrzyca, retinopatia cukrzycowa	2
Laboratorium 11	Etiopatogeneza, objawy, podstawy rozpoznania oraz zasady leczenia w wybranych schorzeniach układu krwiotwórczego Białaczki ostre i przewlekłe, ziarnica złośliwa, niedokrwistość (plastyczna, z niedoboru żelaza, z niedoboru Wit B12), skazy krwotoczne	2

Praca własna

Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin S
Praca własna 1	Samodzielne zapoznanie się ze wskazanym piśmiennictwem	15
Praca własna 2	Przedstawienie przez studenta opisu ciekawego przypadku (związanego z realizowanymi tematami) i omówienie go na zajęciach.	15

V. METODY KSZTAŁCENIA, NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1. **Metody kształcenia:**
   Wykład multimedialny i interaktywny;
   prezentacja przypadków klinicznych;
   dyskusja i rozwiązywanie problemów klinicznych;

2. **Narzędzia (środki) dydaktyczne:**
   Projektor;
   prezentacje multimedialne;
   materiały edukacyjne dla pielęgniarek i lekarzy, w tym broszury, tablice, ulotki, plansze itp.

VI. FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA MODUŁU

1. **Formy zaliczenia:**
   Wykład – egzamin
   Laboratorium - zaliczenie z oceną;

2. Sposób weryfikacji i oceniania efektów uczenia się:
Aktywne uczestnictwo w zajęciach;
Kolokwium zaliczeniowe po każdym bloku tematycznym oraz po zakończeniu wykładów.

Zaliczenie laboratorium uzyskuje student, który uzyskał 60% punktów możliwych do zdobycia. Ocena wg punktacji
14,25-15 –bdb
13,25-14-db+
12,25-13--db
10,25-12- dst+
8-10-dst

Egzamin Zaliczenie wykładów uzyskuje student według kryteriów. Test
60-70% - dst
71-79% - dst+
80-89% - db
90-95% - db+
96 – 100% - bdb
Obserwacja i ocena postaw studenta – przy przypisanych efektach uczenia się z kompetencji społecznych

VII. BILANS PUNKTÓW ECTS - NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta
Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela (godziny kontaktowe)	**70**
Udział w wykładach	**40**
Udział w laboratorium	**30**
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	**30**
Przygotowanie do wykładu	**-**

Przygotowanie do laboratorium	**10**
Przygotowanie do egzaminu	**10**
Przygotowanie do zaliczenia innych form zajęć (laboratorium)	**10**
Łączna liczba godzin	**100**
Punkty ECTS za moduł	**4**

VIII. ZALECANA LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Talarska D, Strugała M., Zozulińska-Ziółkiewicz D.; Pielęgniarstwo internistyczne. Wydanie: 3, PZWL, Warszawa, 2024
2. Jurkowska G., Łagoda K.: Pielęgniarstwo internistyczne, PZWL, Warszawa, 2022
3. Szczeklik A., Gajewski P.: Interna Szczeklika, mały podręcznik 2024/2025,Wydanie 15; Medycyna Praktyczna, Kraków, 2024

Literatura uzupełniająca:

1. Ordynacja i farmakoterapia w praktyce pielęgniarki i położnej; redaktorzy: Hryniewiecka E., Joniec-Maciejak I.; Edra Urban & Partner, Wrocław, 2024.
2.Procedury pielęgniarskie w OSCE. Kompendium checklist; redaktorzy: Kanteluk A., Fornal I.. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2024
3. Diagnozy i interwencje w praktyce pielęgniarskiej; redaktorzy: Płaszewska-Żywko L., Kózka M.; PZWL, Warszawa, 2021